

Zakres wiedzy i umiejętności oraz wykaz literatury
Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Języka Niemieckiego
dla uczniów szkół podstawowych województwa śląskiego
w roku szkolnym 2025/2026
etap szkolny

I. Cele konkursu

1. Doskonalenie kompetencji językowych uczniów szkół podstawowych.
2. Pogłębienie wśród uczniów szkół podstawowych wiedzy dotyczącej krajów niemieckiego obszaru językowego.
3. Mobilizowanie uczniów szkół podstawowych do samodzielnej i systematycznej pracy.
4. Stworzenie uczniom szkół podstawowych możliwości sprawdzenia się w rywalizacji z innymi uczniami.
5. Motywowanie nauczycieli oraz szkół do podejmowania różnorodnych działań względem uczniów uzdolnionych.

II. Zakres wiedzy

1. Podstawowe dane geopolityczne.
2. Sławni ludzie, osobistości.
3. Tradycje i obyczaje.
4. Życie codzienne.

III. Zakres umiejętności

1. Posługiwanie się środkami leksykalnymi:

CZŁOWIEK - dane personalne, okresy życia, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, rzeczy osobiste, uczucia i emocje, umiejętności i zainteresowania

MIEJSCE ZAMIESZKANIA - dom i jego okolica, pomieszczenia i wyposażenie domu, prace domowe

EDUKACJA - szkoła i jej pomieszczenia, przedmioty nauczania, uczenie się, przybory szkolne, oceny szkolne, życie szkoły, zajęcia pozalekcyjne

PRACA - popularne zawody i związane z nimi czynności i obowiązki

ŻYCIE PRYWATNE - rodzina, znajomi i przyjaciele, czynności życia codziennego, określanie czasu, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości

ŻYWIENIE - artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowywanie

ZAKUPY I USŁUGI - rodzaje sklepów, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie

PODRÓŻOWANIE I TURYSTYKA - środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, baza noclegowa

KULTURA - dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze, tradycje i zwyczaje, media

SPORT - dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, obiekty sportowe, imprezy sportowe, uprawianie sportu

ZDROWIE - tryb życia, samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie

NAUKA I TECHNIKA - korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych i technologii informacyjno-komunikacyjnych

ŚWIAT PRZYRODY - pogoda, pory roku, rośliny i zwierzęta, krajobraz

2. Posługiwanie się środkami gramatycznymi:

RODZAJNIK

- użycie rodzajnika nieokreślonego,
- użycie rodzajnika określonego,
- użycie rzeczownika bez rodzajnika

RZECZOWNIK

- deklinacja mocna, słaba i mieszana,

- tworzenie liczby mnogiej,
- rzeczowniki złożone,
- rzeczowniki zdrobniałe: -chen, -lein,
- rzeczowniki określające zawód i wykonawcę czynności,
- rzeczowniki tworzone od czasowników, przymiotników, imiesłówów i liczebników,
- rzeczownik po określeniu miary i wagi

ZAIMEK

- zaimki osobowe,
- zaimek nieosobowy,
- zaimek zwrotny,
- zaimki dzierżawcze,
- zaimki wskazujące,
- zaimki pytające,
- zaimki nieokreślone

PRZYMIOTNIK

- przymiotnik jako orzecznik,
- przymiotnik jako przydawka z rodzajnikiem określonym i zaimkiem wskazującym, z rodzajnikiem nieokreślonym, zaimkiem dzierżawczym i z przeczeniem kein oraz bez rodzajnika,
- regularne i nieregularne stopniowanie przymiotnika

LICZEBNIK

- liczebniki główne,
- liczebniki porządkowe,
- liczebniki mnożne i nieokreślone, np. dreimal, viel

PRZYSŁÓWEK

- przysłówki zaimkowe w pytaniu i odpowiedzi,
- regularne i nieregularne stopniowanie przysłówków,
- przysłówki czasu i miejsca

PRZYIMEK

- przyimki z celownikiem,
- przyimki z biernikiem,
- przyimki z celownikiem i biernikiem

CZASOWNIK

- formy czasowe Präsens, Präteritum, Perfekt,
- czasowniki posiłkowe sein, haben,
- czasowniki regularne i nieregularne,
- czasowniki rozdzielnie i nierozdzielnie złożone,
- czasowniki zwrotne,
- czasowniki modalne w formach czasowych: Präsens, Präteritum,
- formy imiesłowowe czasownika: Partizip II,
- tryb rozkazujący

SKŁADNIA

- zdanie pojedyncze: oznajmujące, pytające, rozkazujące,
- szyk wyrazów: prosty, przestawny oraz szyk zdania podrzędnie złożonego,
- przeczenia nein, nicht, kein, nie, niemals,
- zdania złożone współrzędnie ze spójnikami aber, dann, denn, oder, und,
- zdania złożone współrzędnie ze spójnikami sondern, deshalb, sonst, trotzdem,
- zdania dopełnieniowe ze spójnikami dass, ob,
- zdania dopełnieniowe z zaimkami pytającymi np. wer, was, wann, wo,
- zdania okolicznikowe przyczyny ze spójnikami weil, da,
- zdania okolicznikowe czasu ze spójnikami wenn, als,
- zdania warunkowe rzecztywiste: wenn + Präsens

3. Rozumienie prostych wypowiedzi pisemnych (np. listy, e-maile, SMS-y, kartki pocztowe, napisy, broszury, ulotki, jadłospisy, ogłoszenia, rozkłady jazdy, historyjki obrazkowe z tekstem,

artykuły, teksty narracyjne, recenzje, wywiady, wpisy na forach i blogach, teksty literackie), w zakresie następujących umiejętności szczegółowych:

- określanie głównej myśli tekstu lub fragmentu tekstu;
- określanie intencji nadawcy/autora tekstu;
- określanie kontekstu wypowiedzi (np. nadawcy, odbiorcy, formy tekstu, czasu, miejsca, sytuacji);
- znajdowanie w tekście określonych informacji;
- rozpoznawanie związków między poszczególnymi częściami tekstu;
- układanie informacji w określonym porządku;
- rozróżnianie formalnego i nieformalnego stylu tekstu.

IV. Proponowana literatura

1. Podręczniki do nauczania języka niemieckiego dla szkół podstawowych dopuszczone przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania,

2. Materiały tematyczno-leksykalne: np.: E. M. Rostek, Deutsch. Repetitorium tematycznoleksykalne, wydawnictwo Wagros, Poznań 2012; Ch. Fandrych, U. Tallowitz, Sage und Schreibe. Übungswortschatz. Grundstufe Deutsch, Ernst Klett Sprachen, Stuttgart, 2012,

3. Materiały do nauki gramatyki, np.: Ch. Fandrych, U. Tallowitz, Klipp und Klar - Übungsgrammatik Grundstufe Deutsch, Ernst Klett Sprachen, Stuttgart, 2012; www.grammatiktraining.de.

4. Materiał krajoznawczy: U. Matecki, Dreimal Deutsch, Ernst Klett Sprachen, ISBN: 978-3-12-675237-4, Stuttgart rok wydania: 2009 lub kolejne.